

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Dispvatio XI. De ministro Eucharistiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

DISPUTATIO XI.

De ministro Eucharistia.

DIFFICULTAS I.

Utrum solus Sacerdos sit minister Eucharistia quoad consecrationem.

ERROR est, quemlibet Christianum baptizatum absque alia ordinatione posse panem & vinum consecrare: quod insinuat Wiclefus, & expresserunt Lutherus & alij heretici nostri temporis, ut Vasquez refert disp. 118. cap. 1.

De fide tamen est, solos Sacerdotes posse valide panem & vinum consecrare. Ita supponitur in Concilio Nicæno I. can. 14. & definitur in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. cap. 1. & refertur in cap. *Firmiter*: de Summa Trinitate & fide Catholica, & etiam definitur ab Eugenio IV. in suo Decreto fidei, & tandem definitur in Tridentino sess. 22. cap. 1. & sess. 23. cap. 1. & 4. & id deducit Tridentinum ex illis verbis Matth. 26. & Luc. 22. *Hoc facite in meam commemorationem, vti Ecclesia Catholica intellexit & docuit*, ait Tridentinum; eis enim verbis, quibus dedit potestatem consecrandi, tantum locutus fuit Apostolis, & eorum in Sacerdotio successoribus.

Id quoque frequentissime docent Patres, Dionysius de Ecclesiastica Hierarchia ca. 5. Clemens Romanus lib. 2. Constitutionum Apostolicarum cap. 27. alijs 31. Ignatius ad Trallianos, Tertullianus libro de Præscriptionibus, & plures alij, quos refert Bellarminus libro 4. de Eucharistia, cap. 16.

Quod si obijcias, omnes Christianos dici *regale Sacerdotium*, 1. Petri 2. ergo omnes possunt valide consecrare. Respondemus, tantum dici Sacerdotes lato quodam modo, quo etiam omne opus bonum dicitur *Sacrificium*, quo etiam modo ibidem dicuntur *Reges*.

DIFFICULTAS II.

Utrum plures Sacerdotes possint simul eandem hostiam consecrare.

Conueniant Primò Doctores, plures Sacerdotes posse simul eandem hostiam valide consecrare, quia huic valori nihil obstat potest, dummodò quilibet integram formam circa eandem hostiam proferat, & omnes illam in eodem instanti absoluant.

Conueniunt Secundò (Durando excepto, oppositum affirmante) id posse licite fieri, ut constet ex consuetudine Ecclesiæ Græcæ, in qua semper, quando Episcopus consecrat, etiam cum eo consecrat Presbyter cum illo concelebrans; & ex vniuersali consuetudine Ecclesiæ Romanæ, in qua, qui ordinantur Presbyteri, consecrant eandem materiam simul cum Episcopo ordinante; & qui

ordinatur Episcopus, etiam simul consecrat cum Episcopo ipsum ordinante.

Est tamen difficultas, *Quomodo* id possit licite fieri. Ratio difficultatis pro parte negativa est, quia humanâ diligentia caueri nequit, ne aliquis eorum prius quam alij formam perficiat, quo forma ab alijs prolata irrita sit & inanis, quo ipsi formæ iniuria & irreuerentia irrogari videtur.

Circa hanc difficultatem varij sunt modi, quibus à varijs Doctoribus consuetudo hæc & carimonia, ut licita defenditur, & à sacrilegio excusatur. Primò sunt qui dicunt, idèd posse plures simul eandem materiam licite consecrare, quamuis sit evidens periculum, quòd aliquis prius valide consecrabit, & reliqui nihil efficiunt, quia omnes ea intentione consecrandi proferre debent, & proferunt verba consecrationis, ut omnium eorum intentio ad idem instans, in quo vltimus prolationem perficit & absoluit, referatur; quia sic nullius prolatio irrita sit, quia omnes, etiam qui prius prolationem formæ perficiunt, efficiunt consecrationem instanti, in quo vltimus prolationem formæ finit. Modus tamen iste excusandi & defendendi dictam consuetudinem, nisi amplius explicetur, difficilis est: quia quamuis in potestate celebrantis sit effectum verborum consecrationis impedire, si illa proferat absque intentione consecrandi, tamen si cum intentione consecrandi proferat illa circa materiam idoneam, non est in potestate illius usque ad hoc, vel usque ad illud instans, differre seu suspendere effectum verborum, quia oppositum nullo sufficienti fundamento dici potest.

Secundò alij dicunt, idèd dictam consuetudinem licitam esse, quia solus Episcopus ordinans profert verba consecrationis formaliter & significatiue, seu intentione consecrandi; reliqui verò materialiter tantum & recitatiue, absque intentione consecrandi, solum ad ostendendam potestatem acceptam, & idèd nullam iniuriam irrogare verbis, etiam si ipsis non fiat consecratio. Modus etiam iste defendendi dictam consuetudinem, reiicitur ex Pontificali Romano, in quo Episcopus admonetur, ut paulatim alta voce verba consecrationis proferat, ut recenter ordinati, quantum fieri possit, simul cum ipso prolationem finiant. Hæc autem admonitio superflua esset, si recenter ordinati materialiter tantum & recitatiue verba consecrationis proferrent, & quantum est ex parte ipsorum, non consecrarent.

Tertiò, alij dictam consuetudinem idèd excusant ab irreuerentia & sacrilegio, quia recenter ordinati debent proferre, & proferunt verba consecrationis, non intentione absoluta consecrandi, sed sub conditione aliqua, nempe vel sub ea, si Episcopus non habeat intentionem consecrandi; vel sub ea, si non proferat tempore opportuno; vel sub ea, si simul cum Episcopo formam consecrationis finiant. Hic etiam modus defendendi dictam consuetudinem reiicitur ex eo,

Ff 2 quòd

Trident.

Clemens.

Tertullianus.
Bellarminus.

quod modus iste intentionis est ignotus recentior ordinis, quia de eo numquam admonetur. mirum autem esset, id esse regulariter ignotum, si necessarium esset ad licitè proferenda verba consecrationis; & Ecclesiam non admonere intentionem adeo extraordinariam, si ea esset necessaria ad id.

Quartò, alij dicunt, dictam carimoniam licitè fieri, quando omnes verba consecrationis intra parvam distantiam seu durationem finiunt, quia tunc non fit consecratio, quousque ultimus finiat formam consecrationis, sicut effectus formæ & materiæ aliorum Sacramentorum non fit statim ac finitur forma, si nondum est applicata materia, nec fit statim ac finitur applicatio materiæ, si nondum finita est forma; sed tantum fit quando finitur positio partis quæ ultimò ponitur, quia non obstat paruum intervallum inter prolationem formæ & applicationem materiæ: quia quando distantia inter materiam & formam est parva, est simul producendum effectum gratiæ, aut consecrationis. Iste quoque modus non probatur, ob manifestum discrimen: quia si in alijs Sacramentis, formâ prius prolata, suspenditur effectus quousque materia applicetur, & econtrâ materiâ prius applicatâ, suspenditur effectus quousque forma proferatur; idè est, quia forma eorum non sufficit ad effectum absque applicatione materiæ, nec applicatio materiæ absque prolatione formæ, & idè expectanda est illa pars, quæ posterius ponitur: at utraque posita, nequit pro sola voluntate ministri effectus suspendi & differri, quia utraque posita, nihil deest ad effectum, & tempus in quo Sacramentum semel perfectum debet causare, non est sub arbitrio ministri. Cum ergo prolatis verbis consecrationis circa materiam idoneam nihil desit ad effectum consecrationis, non est adhuc pro minima mora expectanda prolatio ab altero faciendâ, quia hæc nullatenus est ad effectum consecrationis necessaria.

Quintò, alij docent, duo esse faciendâ à recentior ordinis, ut licitè proferant verba consecrationis: alterum est, quod proferant verba iuxta morem Ecclesiæ in qua ordinantur; alterum verò, quod non habeant expressam intentionem consecrandi, nec non consecrandi, sed debitam, id est, quod statuunt se ea intentione proferre verba, quæ debent proferre. Modus etiam hic defendendi dictam consuetudinem nobis displicet. Primò, quia hic modus intentionis est ignotus ipsis recentior ordinis, & de eo à nullo admonetur. Secundò, quia qualiscumque aut quicumque sit intentio, cum qua recentior ordinatus proferat verba consecrationis, non potest non esse aut sufficiens ad consecrandum, vel non sufficiens: & si est sufficiens, poterit etiam verba proferre cum intentione expressâ consecrandi, quia intentio sufficiens æquivaleret expressæ, & tunc aut Episcopus inaniter proferet verba, aut recentior ordinatus, quia qui illa ultimus finit, nihil efficiet; & si non est sufficiens, etiam poterit illa proferre cum intentione expressâ non consecrandi, quia non sufficiens illi æquivaleret, & tunc non poterit verba consecrationis formaliter & significatiue, sed tantum materialiter & recitatiue proferre, & quamvis posset, frustra sic illa proferret, quia defectu intentionis nihil efficiet.

Prædicta ergo consuetudo & carimonia tamquam licita defendenda est, admittendo, recentior ordinatos proferre verba consecrationis cum intentione absoluta, & sufficiens ad absolute consecrandum; quia sic illa proferre, aut debere proferri, deducitur ex admonitione, qua diximus recentior ordinatos admoneri, & ex eo quod aliter proferre verba consecrationis sit illis ignotum: & eo admissio, defendunt dictam consuetudinem Soms in 4. dist. 13. quaest. 1. art. 2. & Valquez disp. 219. cap. ult.

Ratio ergo ob quam sit licitum, & non fiat irreuerentia verbis consecrationis, illa cum absoluta intentione circa materiam cum dicto periculo proferendo, imò circa materiam iam consecratam ab Episcopo, aut ab alio concelebrante, est, quia dicta carimonia est maxime congrua & conueniens institutioni Eucharistiæ: quia Christus consecrans, & instituens Sacramentum Eucharistiæ, simul cum alijs illud sumpsit, & officium consecrandi illis commisit, & præcepit, quod in memoriam suæ passionis illud consecrarent, & sumerent. Ob quod, etiam si, quando ipse consecrauit, non consecrauerit cum ipso Apostoli, ut sic ipse solus denotaretur auctor tanti Sacramenti, fuit maxime conueniens, ut postea aliquando plures Sacerdotes cum Episcopo tamquam cum Christo simul non tantum sumant idem Sacramentum, sed illud efficiant, vel saltem conentur efficere, sicut efficient, vel conarentur Apostoli, si non præuuleret congruitas denotandi Christum esse auctorem tanti Sacramenti, ut sic cum Episcopo sumentes, & consecrantes memoriam passionis Christi eo utroque modo recolant. Expediit tamen, ne recentior ordinati Episcopum in prolatione verborum præueniant, & consecrent, quia Episcopus est, qui præcipue celebrat.

DIFFICULTAS III.

Utrum solus Sacerdos possit Sacramentum Eucharistiæ dispensare & distribuere.

Conueniunt Catholici, solis Sacerdotibus conuenire esse ministros ordinarios ad dispensandum & distribuendum Sacramentum Eucharistiæ, seu eos solos esse, quibus ex officio id conuenit. Quod deducitur ex Tridentino sess. 13. cap. 8. ubi dicitur: *In Sacramenti sumptione semper in Ecclesia Dei mos fuit, ut laici à Sacerdotibus Communionem acciperent: Sacerdotes autem celebrantes seipsos communicarent*: mos autem iste in Ecclesia non fuisse, nisi Sacerdotes ex proprio officio, & tamquam ministri ordinarij id haberent.

Addunt tamen communiter Doctores, Primò, Diaconis posse conuenire distributionem Sacramenti Eucharistiæ ex commissione, & non tantum distributionem Sanguinis, sed etiam Corporis, quod quoad distributionem Corporis habetur in Conc. Carthaginensi IV. can. 38. his verbis: *Diaconus præsentem Presbytero Eucharistiam Corporis Christi populo si necessitas cogat, iussus erogat*. Particulâ autem *iussus* denotatur, id ex sola commissione Diacono conuenire posse; & id quoad distributionem Sanguinis (ubi possit distribui) significatur verbis

verbis S. Laurentij ad Sixtum Papam, relatis ab Ambrosio lib. 1. Offic. cap. 21. *Cui commissi Dominici Sanguinis dispensationem.* Et quoad distributionem Corporis & Sanguinis exprimit Iustinus Apolog. 2. pro Christianis in fine, & indicat Clemens Rom. lib. 8. Constit. Apostolic. cap. 28. aliàs 34. dum de Diacono ait: *Non baptizat, non offert, oblatione ab Episcopo, aut à Presbytero facta ipse Diaconus dat populo, non tamquam Sacerdos, sed tamquam qui ministrat Presbyteris.* Vbi absolute de administratione Sacramenti Eucharistie loquitur, & absque distinctione ad ministrantis Corporis & Sanguinis. Quando autem ait, *non tamquam Sacerdos, sed tamquam qui ministrat Presbyteris*, satis indicat, ipsi ex commissione Presbyteri convenire.

Diacono ergo committi potest à Presbytero dispensatio seu distributio Eucharistie, tam Corporis quam Sanguinis, quia ordinatur, ut ministrat & inseruiat Presbytero in altari, ut exprimitur in ordinatione illius illis verbis, *Diaconum oportet ministrare ad altare*: sed non potest ei committi absque necessitate, seu causa rationabili (ut quoad distributionem Corporis exprimitur in dicto Concilio Carthaginensi) quia ordinatur ut ministrat & iunet, ac proinde solum quando iuvamen Diaconi est necessarium Presbytero committenti, quia scilicet sunt qui cōmunicent, & Presbyter committens cōmodè nequit, & non est alius Presbyter qui id possit & cōmodè efficere. Et quoad necessitatem requisitam ad dictam commissionem faciendam, eadem est ratio, quoad distributionem Corporis & Sanguinis, etiam si nonnulli ad distributionem Sanguinis nullam necessitatem requirant.

Addunt Secundo, communiter Doctores in casu urgentis necessitatis agroti, seu in articulo mortis, siue physico siue morali, si non sit præsens Episcopus, aut Presbyter, qui id possit expressè committere Diacono, posse ipsum Diaconum Sacramentum Corporis agroti dispensare, quia id ipsi committitur ex interpretatiua aut præsumpta voluntate potentis committere: imò iure ipso communi canonis 14. Concilij Nicani I. & idèò quamvis Presbyter sit præsens, & renuat, si ipse nolit, illud agroti administrare, potest Diaconus id efficere, quia scilicet ipsi committitur iure communi.

Sed an in casu urgentis necessitatis, seu in articulo mortis agroti, siue physico siue morali, possit laicis committi dispensatio Corporis Christi, sub controversia est. Circa quam, quamvis probabile sit id fieri posse, verius tamen est id non posse, in quo Doctores communiter conveniunt; quia id est laicis inuitu reuerentiae Eucharistiae prohibitum iure Ecclesiastico in can. de Consecratione, dist. 2. desumpto ex Concilio Rhemeni sub Leone III. quod consuetudo confirmat. Quod autem agrotus in articulo mortis, siue physico siue morali, teneatur iure diuino Eucharistiam sumere, non obstat, quia ius hoc non obligat agrotum, seu ab eo agrotus excusatur, quoties Eucharistia nequit cōmodè & secundum ordinem ab Ecclesia prescriptum dispensari.

Adit Vasquez disp. 219. cap. 1. posse Diaconos etiam extra urgentem necessitatem, seu articulum mortis, absente Presbytero, se ipsos communicare, quia id conceditur illis in Concilio Nicano I.

can. 14. & multò melius id posse Presbyteros, quando alius Presbyter deficit, & aliquid necessarium ad celebrandum. Quod Valentia disp. 6. quæst. 1. puncto 10. Suarez disp. 72. lect. 3. Reginaldus lib. 29. num. 93. & alij extendunt ad laicos in articulo mortis, ut in eo possint se ipsos communicare, deficiente Presbytero & Diacono, immerito tamen, ut aduertunt Vasquez ubi supra, Henriquez lib. 8. cap. 54. Victoria de Eucharistia, n. 89. & Bonacina disp. 4. quæst. 5. puncto 1. & plures alij, quia dictum ministerium est laicis iure Ecclesiastico prohibitum inuitu reuerentiae Eucharistiae, quæ non est ad salutem necessaria tamquam medium necessarium, quia in eo casu maioris momenti est retractio à materia prohibita, quam sumptio Eucharistiae præcepta.

Regina autem Scotia, quæ refertur Eucharistiam, quam apud se seruabat, suis manibus sumpsisse quando ad mortem ducebatur, potuit id licitè fecisse, aut ne Eucharistia deueniret ad manus hæreticorum, aut saltem bona fide.

DIFFICULTAS IV.

Vtrum omnes Sacerdotes sint ordinarii ministri ad distribuendam Eucharistiam.

Constat ex dictis, solos Sacerdotes esse ordinarios ministros ad distribuendam Eucharistiam; superest tamen difficultas, An omnes Sacerdotes sint ordinarii ministri ad id.

Conueniunt Doctores, non omnes Sacerdotes esse ministros plenè ordinarios ad distribuendam Eucharistiam, sed tantum eos, qui sunt proprii Pastores, reliquos verò non nisi ex commissione aut quali commissione proprii Pastoris illius, qui communicaturus est. Quod significatur in Concilio Carthaginensi I. cap. 7. dum statuit, ut nullus Clericus vel laicus in aliena parochia sine literis sui Episcopi communicet; & in Concilio Mileuitano can. 18. dum priuatur Communione, qui non in propria parochia, sed in aliena communicat. Et id ratione probatur, quia soli proprio Pastori spirituali ex vi sui officij incumbit suis ouibus pascum & cibum spirituales tribuere, & non alijs, qui non sunt proprii Pastores; ergo non omnes Sacerdotes, sed tantum proprii Pastores sunt ministri plenè ordinarii ad distribuendam Eucharistiam.

Vnde Sacerdotes, qui non sunt proprii Pastores, non possunt alicui Sacramentum Eucharistiae distribuere, nisi ex commissione proprii Pastoris; quia officium proprii Pastoris exigit, ut nullus alius nisi ex voluntate ipsius eius oues pascat; non quia Sacerdotes, qui non sunt proprii Pastores, ex vi ordinis Sacerdotij non habeant potestatem plenam ad distribuendam Eucharistiam, quia verè illam ita completam habent ad id, ut quantum est ex parte potestatis, nihil illis deficiat, quod egeant à proprijs Pastoribus recipere, sicut deficit illis ad absoluendum, quia Eucharistiam distribuere non est actus iurisdictionis, sicut est absoluere à peccatis; sed quia proprii Pastores habent ius iustitiae, ut nullus alius contra suam voluntatem suas oues pascat, eo modo quo Tractatu de Baptismo Disput. 11. Diffic. 11. diximus, Sacerdotibus non proprijs Pastoribus conuenire

ff 3 potesta-

potestatem ad baptizandum. Ac proinde Sacerdotes, qui non sunt proprii Pastores, quamvis peccato iniustitiae in proprios Pastores, contra eorum voluntatem administrantes Eucharistiam eorum subditis, non tamen peccato sacrilegij, seu irreuerentiae in Eucharistiam, eo modo quo vbi supra diximus peccare Sacerdotes baptizantes incolas parochiae alienae, contra voluntatem proprii Pastoris. Vnde commissio, aut potius licentia & voluntas proprii Pastoris requisita in alijs Sacerdotibus ad administrandam Eucharistiam, tantum requiritur ut illam non administrent illicitè contra iustitiam, non verò ut illam non administrent illicitè contra reuerentiam Eucharistiae. Imò Sacerdotes non proprii Pastores possunt dici ministri ordinarij ad administrandam Eucharistiam, quia id habent plenè ex vi sui Ordinis & officij Sacerdotij; sed non sunt dicendi tales omnino absolute, quia dependent à voluntate proprii Pastoris, ut exercent suam potestatem licitè absque iniustitia, sicut etiam Episcopus non proprius habet plenam potestatem ad ordinandum subditos alterius Episcopi, etiam eam nequeat licitè absque iniustitia exercere absque voluntate proprii Episcopi.

Nomine autem proprii Pastoris non tantum proprius Parochus, sed etiam proprius Episcopus, & Summus Pontifex intelliguntur, quia omnibus eis ex proprio officio conuenit suis subditis Sacramenta administrare. Quis autem sit proprius Parochus vagabundorum in ordine ad confessionem & Communionem, & cui possint confiteri, & à quo possint Communionem recipere peregrini & iter agentes, dicimus Tractatu de Pœnitentia, Disputatione x. Difficultate xxi.

DIFFICULTAS V.

Quomodo alijs Sacerdotibus, qui non sunt proprii Pastores, conueniat Eucharistiam distribuere.

Conueniunt Doctores, Sacerdotes non proprios Pastores non posse licitè, absque voluntate seu licentia proprii Pastoris, Eucharistiam distribuere, ut patet ex dictis; & ex ea posse: quia quilibet Sacerdos habet sufficientem potestatem ordinis ad id, & ei nihil deficit ut possit, nisi quod id efficiat absque iniuria in proprium Pastorem, absque qua id efficiet eo ipso quod id velit proprius Pastor.

Est tamen difficultas, An ad id sufficiat Sacerdotibus non proprijs Pastoribus voluntas interpretatiua seu praesumpta proprii Pastoris; an verò necessaria sit illis ad id voluntas expressa illius.

Circa quam conueniunt Doctores, ad id sufficere illis voluntatem praesumptam proprii Pastoris, quia voluntas seu licentia proprii Pastoris tantum requiritur in alijs Sacerdotibus, ut id efficiant absque iniuria seu iniustitia in ipsum proprium Pastorem: quia distributio Eucharistiae non est actus iurisdictionis, sicut est absolvere à peccatis, quia non est ius seu sententiam dicere, sicut est absolvere; sed tantum est actus ordinis Sacerdotij, & actus dominij, aut quasi dominij, habentis tantum quasi dominium, & ius iustitiae ad distribuendam Eucharistiam proprijs ouibus. Fit autem absque iniustitia in proprium Pastorem, quando fit ex voluntate illius praesumpta seu interpretatiua,

non solum quando est praesens proprius Pastor (ut contingit, quando id videt aut scit fieri, & tacet) sed etiam quando tantum est futura, id est, quando iudicio prudentis credi potest, proprium Pastorem contentum fore si id sciret, quia eo ipso quod fit ex voluntate praesumpta, quamvis tantum futura, non fit contra voluntatem rationabilem illius, seu non fit ipso rationabiliter iniuri: iniustitia autem seu iniuria tantum committitur, quando fit aliquid inuito domino rationabiliter.

Obseruandum tamen est, quod quamvis distribuere Eucharistiam absque voluntate saltem praesumpta proprii Pastoris, nequeat fieri absque peccato graui iniustitiae contra proprium Pastorem, ob illud tamen nulla est generaliter in lute statuta poena, nisi tantum Religiosis, quibus in Clement. *Religiosi*, De Priuilegijs, imposita est poena excommunicationis ipso facto incurrenda, si absque licentia proprii Pastoris praesumpserint laicis Eucharistiam ministrare: quam non incurrunr, qui cum ignorantia adhuc vincibili id faciunt, nec qui ex voluntate praesumpta, quamvis tantum futura, quia praedicti non dicuntur praesumere illud facere: nec illam incurrunr, qui Eucharistiam administrent in articulo mortis, absente omni alio qui id posset facere, quia tunc praesumitur proprium Pastorem contentum fore, si id sciret: nec qui habent peculiare priuilegium ad id, quia illi id faciunt ex licentia proprii Pastoris, nempe Romani Pontificis, qui est proprius Pastor totius Ecclesiae.

DIFFICULTAS VI.

Quibus concessa sit facultas ex priuilegio ad distribuendam Eucharistiam.

Quamuis in dicta Clement. *Religiosi*, De Priuilegijs, prohibitum sit generaliter omnibus Religiosis, Eucharistiam laicis distribuere absque licentia proprii Pastoris; iam tamen à Sede Apostolica concessum est Minoribus Obseruantiae, & Societati nostrae (& consequenter omnibus alijs, quibus Mendicantium priuilegia communicantur) ut toto anno, excepto festo Paschae Resurrectionis, possint omnibus fidelibus in suis templis Eucharistiam ministrare; imò ut concedant facultatem alijs Sacerdotibus, ut eam in dictis templis omnibus fidelibus ministrent.

Circa haec priuilegia Nauarrus in Summa c. 21. num. 52. & Henriquez lib. 8. cap. 55. nomine *festi Paschae* intelligunt diem ipsum Resurrectionis & Paschatis, ita ut in eo nequeant dicti Religiosi Eucharistiam secularibus ministrare, non solum illis qui eam sumunt ad satisfaciendum praecepto annuae Communionis, sed nec illis qui ex sola deuotione illam sumere intendunt. Et eundem diem intelligunt Patres nostrae Societatis Compilatores Compendij nostrorum priuilegiorum, v. *Eucharistia*, §. 2. Addunt tamen dicti Patres, sic priuilegiatos posse eo die administrare Eucharistiam eis qui praecepto annuae Communionis satisfecerint: & idem dicent de his, qui intendunt postea satisfacere, & eo die tantum volunt ex deuotione communicare.

Vasquez disp. 219. c. 3. Suarez disp. 72. sect. 2. 1. §. 1. & Adamus v. *Eucharistia*, quest. 8. dub. 8. nomine *festi Paschae* seu Resurrectionis intelligunt Communionem.

munionem propriam illius Festi, prout extensi ad quindecim dies, qui à Dominica in Ramis numerantur iuxta vsum Ecclesiæ, ita ut Religiosi sic privilegii tantum prohibeatur administrare Communionem, qua intenditur satisfieri præcepto annuæ Communionis. Quod etiam re ipsa sentit

Egidius. quæst. 82. art. 3. num. 31. & merito: quia Pontifices dicta exceptione tantum intendunt excipere Communionem, qua satisficit præcepto annuæ Communionis, ut fideles pro impletione præcepti annuæ Communionis ad proprios Parochos recurrant. Ergo nomine festi Paschæ intelligunt totum tempus Paschale, in quo potest satisfieri præcepto (ut dicitur in Declarationibus nostrarum Constitutionum Parte 7. cap. 4.) non materialiter, quasi in toto eo tempore non possint Religiosi sic privilegiati Eucharistiam administrare volentibus ex sola deuotione communicare, quia verè possunt etiam in die ipso Resurrectionis, ut significatur in dictis Constitutionibus; sed formaliter, ita ut tantum prohibeantur Eucharistiam ministrare volentibus præcepto annuæ Communionis satisfacere. Et sanè si, ut Nauarrus vult, nomine dicti Festi tantum intelligeretur ipsa dies Resurrectionis materialiter, possent fideles in quolibet alio die ex dictis quindecim satisfacere præcepto annuæ Communionis, communicando in templis dictorum Religiosorum, quia acciperent Eucharistiam ab eis qui habent licentiam ad id à summo Pastore omnium. Et ob dictam rationem, quando in varijs Bullis conceditur privilegium, ut Eucharistia possit toto anno, excepto die Paschæ, recipi à quolibet Sacerdote etiam seculari, ut conceditur in Bulla Cruciatæ; dies Paschæ sumendus est non materialiter, sed formaliter, nempe pro Communionem ex præcepto annuæ Communionis faciendâ: & quando in Bulla Pauli III. nobis conceditur privilegium ministrandi

Eucharistiam, exceptis die festo Paschatis, & articulo mortis, nomine *articuli mortis* intelligitur articulus mortis non materialiter, sed formaliter, sumptus videlicet pro Communionem ex præcepto in eo articulo faciendâ: & idè nostris in domibus secularium infirmorum celebrantes, non prohibentur illis, quamvis in articulo mortis existentibus, Eucharistiam ex sola deuotione sumendam administrare.

Obseruandum tamen est Primò, deficiente proprio Parocho in articulo mortis, siue physico siue morali, posse hostros (& communiter alios Religiosos, quibus nostra privilegia communicantur) Eucharistiam pro viatico administrare, & pro impletione præcepti communicandi in eo articulo, urgente necessitate, id est, quando alias prudenter timetur eorum absque Eucharistia decessurum, quia Paulus III. in dicta Bulla id nobis concessit. Quando verò toto tempore Paschatis deficit proprius Parochus, quamvis toto eo tempore possimus Eucharistiam administrare, quia eam possunt fideles ex sola deuotione sumere, nulla tamen Communionem à nobis collata satisfieri præcepto annuæ Communionis, quia non est nobis concessa licentia ad conferendam Eucharistiam pro impletione illius præcepti; & idè tunc parochianos teneri elapso illo tempore Eucharistiam sumere de manu proprii Parochi, aut alterius ex licentia illius: quia obligatio illius præcepti eo adhuc tempore elapso perseverat.

Obseruandum est Secundò, ut quis possit ex privilegio aut ex licentia administrare Eucharistiam non indigere approbatione aliqua, quia nullo iure est requisita; quamvis iure Tridentini sess. 23. cap. 15. de Reformatione, requisita sit ad administrandam penitentiam secularibus, ut latè dicimus Tractatu de Penitentia, Disputatione x. Difficultate xvi.

